

Erbee lamp 1920

De Erbee buislamp werd te koop aangeboden tussen 1 maart en juli 1920 door Radio Bussum. De lamp had een gloeispanning van 4 Volt en een anodespanning van 24 Volt. Deze 24 Volt anodespanning houdt tevens in dat dit een laagvacuüm lamp was. Een hoogvacuümlamp zou in 1920 een anodespanning hebben van c.a. 60 Volt.

De Erbee lamp werd dus te koop aangeboden door:

Radio Bussum (1917 – 1927)

Mecklenburglaan 74

Bussum

Eigenaar: H. Mulder

In 1926 is het adres van Radio Bussum, Veerstraat 13 te Bussum.

Het bedrijf is niet terug te vinden in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel. En is er dus weinig informatie over deze firma.

Radio Bussum produceerde sinds 1917 installaties voor draadloze telegrafie voor schepen en dagbladen, leverde radiomaterialen vanaf 1918 en kwam in dat jaar ook met de eerste goedkope toestellen voor studerende aanstaande radiotelegrafisten en in datzelfde jaar ook de eerste radio ontvangtoestellen. En het is zeer waarschijnlijk dat vanaf eind 1918 Radio Bussum ontvangtoestellen verkocht met Holland buislampen (zie de bijlage “Leverde Radio Bussum al eind 1918 toestellen met Holland lampen”).

Waarschijnlijk werd in 1921 de eigen radioproductie gestaakt en werden er toestellen van andere merken verkocht.

Terug naar de Erbee lamp

Zoals gezegd werd de Erbee lamp door Radio Bussum geadverteerd tussen 1 maart en juli 1920.

De twee Erbee lampen, die ik in het N.A.A. Omroepmuseum heb aangetroffen, heb ik geïdentificeerd als Erbee lamp op basis van de afbeeldingen in de advertentie en met name op de bijzondere vorm van de lampvoeten. De Erbee lampen in het N.A.A. Omroepmuseum hebben namelijk geen enkel opschrift. Maar met name de vorm van de lampvoeten is zeer overtuigend.

Nu is het zeer onwaarschijnlijk dat Radio Bussum deze Erbee lampen zelf gemaakt heeft. Meer waarschijnlijk is het dat zij begin 1920 een partij van deze lampen “op de kop” heeft getikt.

Maar waar komen deze lampen dan vandaan?

Nu zijn er in de literatuur maar twee buislampen bekend, die een cilindrische anode hebben. De eerste is de Heussen LVB en de andere is de Holland lamp.

De Holland lamp was eind 1917 (pas leverbaar in januari 1918) ontwikkeld op de Metaal draadlampen-fabriek Holland te Utrecht in opdracht van Defensie. Deze lamp was dan ook vanaf het begin een “defensie geheim”. Maar deze was al in juli 1918 achterhaald op het moment dat Philips de Philips Idee zet op de markt bracht en daarna zijn A, B en C lampen.

Waarom achterhaalt? Nou, uit het dagboek van P.C. Tolk blijkt dat men op de Holland zelfs in 1921 nog een grote uitval in de productie had en men nog steeds moeite had om een goed laagvacuüm te creëren. De lampen, als ze al goed waren, werden om het minste of geringste “blauw”. Bovendien waren de Holland lampen laagvacuüm lampen en de Philips Idee zet’s hadden een argon gasvulling, wat op dat moment duidelijke voordelen had. En een goede gasgevulde laagvacuüm lamp maakt met door hem **eerst hoogvacuüm te maken** en vervolgens een gas toe te laten. Philips wist kennelijk in 1918 al een goed hoogvacuüm te bereiken.

De Holland lamp

Als men een artikel in een krant of tijdschrift leest over de Holland lamp en er staat een afbeelding van deze Holland lamp bij, dan treft men bijna altijd een afbeelding van de Heussen LVB aan (volgens mij). Wie deze vergissing in het verleden gemaakt heeft, is mij niet bekend, maar er wordt kennelijk druk overgeschreven, met alle fouten van dien.

Mijn Conclusie

De Erbee lamp is door de Metaaldraadlampenfabriek Holland gemaakt en is in feite een Holland buislamp (waarschijnlijk als surplus gekocht door Radio Bussum).



Dit is volgens mij de Erbee lamp en tevens de Holland lamp.
Kenmerkend zijn o.m. de vorm van de fittingen.



Dit is een Heussen LVB. In artikelen wordt stevast deze lamp afgebeeld als de Holland lamp.